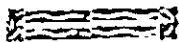

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG,
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indült BÉTSBŐL Szombaton 27. Juniusban 1789.

B E T S.

A' F. Tsászárnak mostani állapotjáról most is csak annyit tudunk, mint tegnap, az az: semmi bizonyost sem szólhatunk. Már 11 hónapja, így szollott vala nem régiben ő Felsége, hogy én a' múlt esztendőben 6-dik Juliusban a' Zemlini Tábornál ezen nyavallyamba estem, és szenvedek. A' minden élő-teszhez ragadott szomorú játékot nekem is ki-kelletik jádzanom. Midőn nem régiben a' Horváth-orzági Tudófitás kezihez érkezett volna ő Felségének, ki-tseppent a' gönyv szeméből. Egész Europa most a' maga figyelmetes fülét Béts-felé fordította.

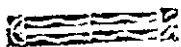
Erdélyből Szebenből iratik : „ Ezen hónapnak 3-dikán az *Oratye Szélső-vigyázatunkou* nem megszűnt a' *Törtsvári* Palatzustól 100 Törökök vélelénül a' mi Népünkre ütének , és kényszeríték azokat vízfsza-vonólni; a' honnan az ellenség is semmit sem tselekedheték. Ezen alkalmatossággal egy a' mi Szabad fergeseink közzül valami magos meredékről egy köztiklás gödörbe esvén, másnap szerentséfen ki-vonának. — Ugy láttzik, mintha a' Törökök minden reménységeket el-vesztették volna (írja a' Szebenü Ujság író) Oláh-orzágnak meg-tarthatása felől; mivel úgy tapasztaljuk, hogy a' maga határos szomszéd tartományit egynéhány esztendőkre való Sóval kezdi előre meg-rakni. Véghetetlen a' Só, melyet ki-költöztetni kívánnak.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„ Tsak alig múlték-el, hogy *Déva Várofsa* a' tűznek kamvas prédájáva nem leve. Edgy nevezetes Görög Kereskedőnek a' háza gyúladott valameg a' Piatzon, és egynéhány szempillantás alatt 10 házak füsté levének. Hogy a' tűz tovább nem terjedhetett, azt mi (írja a' Tudósító) a' mi tiszteltre méltó V. Présésünknak G. Révai Urnak köszönettyük, ki szerentsénkre éppen itt vala ekkor. Midőn tüzi-lármát ütének ő vala az első, ki elé-állta, és az ő példáját követő Népét fel-inditá, és jó rendeléseket teve.

A' Bétsi Udvari Német Ujságból tsak ezt irhatom: „ Feldmarsal Laudon, ki ollyon tzállal ment vala *Szluinba*, hogy az ide nem megszűnt lévő *Tzet-tin*

in nevü Várat leg-előbb-is meg-szálja és ostrommal
 meg-végye, a' maga tulajdon szemlélése és tapasztalása
 által észre-vette; hogy ezen Várnak állása; (mely egy kö-sziclára építettvén; egy-felől mély
 gödörrel, más-felől pedig nagy hegyekkel vagy ód
 körül-véve) úgy vágyon, hogy azt rendess ostrom-
 mal nem mingyárt lehet meg-venni; vagy leg-alább
 nagy bajjal; és akkor-is sokba fogna kerülni; mel-
 lyet sem a' Vár, sem a' kerülete meg-nem érdem-
 lené, el-végezte magában, hogy ezen Várnak ostrom-
 mától el-áljon; és egyenesen *Berbirnek* ostromára
 siessen. Annak okáért az e' végre már *Szluinnál*
 öszve-gyült *Sergek Juniusnak* 6-dikán meg-mozdúl-
 tanak *Ó-Grádiska*-felé; és maga *Feldm. Laudon-*
is 11-dikben a' maga Tábora után indúlt; minek-
 útánna a' határ-szélek' őltalmára minden rendelése
 ket meg-tett volna: — Ez a' Tudósítás eddig igaz;
 de hogy *G: Hádik* a' Török földre által-költözött
 volna tsak alig ha nem hazugság; mert mi Bétsben
 még eddig sem tudunk semmit felőlle; pedig az er-
 ről tudósító *Staféta* Bétsbe és nem Pestre szokott e-
 löbb jöni; és ha Pesten jö-is keresztül — fogadom
 hogy senki ki nem nyitja. — Egész Europa most egy
 olyan forma állapotban vágyon; mint az a' han-
 gya-boly, melyet valaki fel-rugván; az egész hangya
 Nemzettség bojgásban és rendkívül való mozgás-
 ban vágyon; azonban még-is semmi nevezetes Uj-
 ságunk nintsen; hogy tsak az egy árkust-is bé-tölt-
 hefsük; melyet gondolom 3 hét úgy meg-változ-
 tat, hogy 3 árkusta sem fog a' fontos hír egyszeri-
 be le-férni; addig pedig; a' körülállások-szeriút;

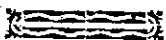

az ellenségnek Erdély-országba való bé-ütésétől fé-
lünk; noha a' mi itt lévő maroknyi Nemzetünk a'
Szekellyek pro Aris & focis állanak itt fegyver-
ben, és 10 annyi Töröknek mindég ellent-állottak
és állanak.

Hazabeli Tudósítások.

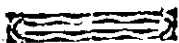
A' Réklutáknak le-felé való költöztetések még
nem szüntek-meg. Tegnap vitettek-el Pestről 70
ágyuk Pétervárra, mellyek 3, 6 és 12 fontosok va-
lának. Ezek után mentek gollyóbifokkal, kartá-
tsokkal és puska-pórral meg-arakott véghetetlen sok
fzekerek.

Ő Felsége kegyelmesen meg-parantsolta, hogy
a' Levél-postára nézve e' következők pontumok-
ra gond tartásék, tudniillik: 1.) Azon Leveleknek
Taxája, melly az egymással szomszéd Ts. K. Német
és Magyar örökös Tartományoknak valamely hel-
yére mennek, vagy onnét jönnek, a' fel-adásnál
és ki-váltásnál közönségesen egy edgyes Levéltől
8 kr. következőképpen egészízen frankózott Levél-
ből 8 kr. vagyon meg-határozva; minden külömbb-
ség nélkül akár közönséges Posta-álláson (*Station*)
adásék-fel a' Levél, akár pedig fő tisztségen kezd-
el futását; következőképpen a' Levél-portó-ta-
ffába fel-irva volt 4-dik és 5-dik Klassis meg-szün-
t. — 2.) Azon Leveleknek Taxájára nézve, mel-
lek Külső-országba avagy a' többivel öfzve nem
örökös Tartományba mennek, vagy pedig on-
nét jönnek, az eddig való rendnél maradjon-meg.

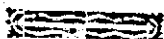

— 3. A' ki nagyobb bátorság' okáért valamely Levelet *recommendál*, az az : a' *Protoollumba* különösen bé-akar iratni, ezen bé-írásért a' Levél-taxával edgyütt minden Levéltől külömbbség nélkül, a' fel-adásnál 6 krajzárokat fizet. De midön a' kiadás recepíse mellett kívántatik-meg, melyet a' Levél' által-adónak a' Levelen fel-kell jegyezni; azért különösen 3 kr. fizettetnek a' fel-adó tífztségnél. A' Törvénybéli írásokra nézve meg-marad a' régi rend-mellett. — 4.) Semmi Levél a' Posta-tífztségen vagy Posta-álláson bé-nem vétettetik, a' melynek boritékán nintsen fel-irva a' hely, a' mellyen Postára adattatik. — 5.) Minden Posta Tífztvfelőnek vagy Posta-mesternek 10 annyi árrának visszafizetése mellett meg-tiltatik, a' Postától fel-szabadult Tífztségektől vagy személlyektől való Levelektől, ha azok a' fel-szabadult személlyektől jönnek vagy azokhoz mennek, az edgyes fel-adás, vagy ki-váltás Taxájánál többet kívánni. A' K. M. Helytartó Tanátstól Budán Máj. 26-dikán 1789.

Bánát. — „ A' *Féjér-Templomból* Juniusnak 12-dikéig érkezett Levelek közönségesen azt erősítik, hogy a' Tábor éppen ezen napig mindég tsendességben vólt. Vóltanak ugyan egynéhány ízben olyan parantsolatok, hogy a' Seregek magokat az utazáshoz készen tartsák, de meg-nem mozdúltanak. — Hogy egy ellenséges Sereg Vidinnél öfzvegyült vala, a' minden-felől bizonyosnak iratik. Ezen ellenséges Tábornak edgyik része *Kládovánál* egy hidat állított-fel, és *Szeverini* tállyékára Oláh-

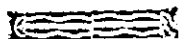

ország-felé által-költözött. *Ujj Orfordba* és *Sz. Elisabeth Vára*ba szüntelen több több ellenséges Sergek gyülekeznek. Ezeknek számát meghatározni nem lehet, valamint azt, hogy a' magok Váraiknak általmára-é, vagy reánk ütni tzelőznek? Juniusnak 11-dikén el-küldeték Kapitány *Ruditski* 80 Szabadseregbeliekkel, hogy az *Allion* hegyét vizsgálja-meg. El-megy, és olyan helyet választ a' hegyen magának, hól a' hátúlról való rá-üthetéstől magát bizonyossá tette, és fel küld a' maga Népe közzül a' hegyre; de mihelyt ezek oda érének, a' Törökök tüzet adának reájok, kettőt meg-sebesítettének és kettőt közüllök el-fogának; a' honnan semmi kétségünk már tovább nem lehet, hogy a' Törökök ezen hegyet őrizet alatt tartják, és körül belől minden-felé szágodazó őrzökkel rakták-meg a' környéket. Kapitány *Rufitski* nem meszse a' hegyhez meg-szállott, és vigyáz az ellenségnek mozgására. — *Méhádiától* az élés 's más Tárok bejebb hozottak, és *Temesvárra* véghetetlen ágyuk költöztettek a' Várba. *Ujj-Palánkába* sok 1000 Vár-mászó-lajtariák készítették. — Egy más Juniusnak 15-dikén költ *Fejér-Templomi* Levélben pedig az iratik: „A' mi egész Tízteletre méltó Feldmarfalunk *G. Hadik* olly roszszúl vala 13-dikban, hogy egy más után kétszer vágának eret rajta. 14-dikben jobban érte vala ő Excellentiája magát, de ma, u. m. 15-dikben megint jónak itéle magán eret vágatni. — *Hertzeg Ponniátovszki* a' *Modéna* Sergének második Öbesterre lépzen ezen háborgos esztendőben; tehát nem a' Húszárokhoz mégyen, a' mint már egyszer ir-
tuk

tuk vala ; azonban pedig írhatjuk , hogy még a' múlt Vasárnap Bétsben a' *Práterben* lovalgal vala. — A' *Sakmin* Sergebéli Lovas Kapitányt *Hoyert* 4-dik Juniusban a' maga lova agyon rugta, és megholt. — A' Törökök *Czernetz* és *Orfova* között gyülekeznek öszve Oláh-országban, az hova egy nagy *Magaziuum*-is állítottanak fel, és azon szándékoznak, hogy Erdélybe üssenek ; melynek megelőzésére már a' Hertzeg *Hohenlohenak* adott legittő Sergek *Káránsebestől* az Erdélyi szélekre tsalhatatlanúl el-indúltanak. — A' Zemlini Külső-Sántzok egy öllel tágofttattak-meg. — Ugyan itt a' napokban egy *Pálfy* Sergebéli Káplárt azért lövének agyon, mivel maga azt vallotta, hogy ő már 2-szer tett tüzet Zemin alá. — Egynéhány napokkal ennek-előtte *Pántsován*-is egy ilyen gyújtogató esék fogságba, ki 7 itten lévő hadi-dolgokkal terhelt hajókat fel-akara gyújtani; kit egy vigyázaton lévő katona éppen akkor kapván a' tselekedeten, midőn munkába vala, kinek ezen gyújtogató 60 aranyokat igérvén a' szabaoságért, a' vigyázó-katona el-vefzi a' 60 aranyokat; de azonban a' gyújtogatóra jót húzván a' Kard-lappal egynéhányot, az Orzó-házhoz kísére. Midőn ez a' Generálnak be-jelentetett volna, ez-is 20 arannyat ada a' katonának, és a' 60 arannyat-is nálla hagyá. Efféle apróságokat írnak tsak a' határ-szélekről.

Egy Bétsi szárnyaló Levélben azt olvasom: „Egynéhány napoktól fogva külömbb külömbb olyan
Pro-

Projektumok tétetének közönségsé, melyek az *Eráriumnak* nagy hafznára szolgálnak — mellyek között az-is találtatik, hogy minden Tseh-orfszági Nemes emberhez és Uradalmokat bírókhoz az a' parantsolat ment, hogy minden Gabonát, mellyel a' magok meg-emészthéteken kívül bővelkednek, egy bizonyos --- árron, a' Ts. Királyi élés-házba takarítsák, mellyért pappiros pénzt fognak kapni. — Fegyver-tár-mester *Devins* Ur még-is fekvő beteg. — *G. Vartensleben* jobban érzi magát.

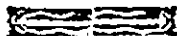
Szluinból iratik, hogy a' *Vukhásovits* Szabad ferge a' *Szerin* köz-széleken telepedett légyen-meg; hól-is, hogy az időt minden foglalatofság nélkül ne töltsé, két Kompánia belöle, u. m. a' Kapitány *Volgemuth* és *Vetsetétsé* a' *Pileskopóli* mezőkre sétálni indulának, és 200 kisebb és nagyobb szarvas marhát hajtának-vizfsza azon-kivül, hogy tsak eleikbe-is állottanak volna.

Külső-orfszági Tudósítások.

Frantzia-orfszág. — A' Korona alá következett Hertzegnek halálával, a' Királynak második fia a' *Normándiai* Hertzeg, ki még tsak 5 ezttendős, Koronára következő Hertzegnek hirdettetett-ki. — Itt az Orfszág-gyülésének tanátskozáfai, az ellenkezések, a' belső tűznek füstelgése még meg-nem szünének; de semmi nevezetes olvasásra méltó dolog sem történt, hanem hogy nem régiben — —

Egy Frantzia Szabó mester ember Párisban anyi gazdagságot szerzett vala magának, hogy *Versália*

sália mellett egy szép Uradalmat vett, melyben egy pompás Kastélyban Uri módon él vala, és igen sok pénze lévén, hogy rangja-is légyen Nemes-séget vett magának. Történt egykor nem régiben, hogy ezen Szabóból lett Nemes ember, valamely jó barátjához sok Uraságokkal edgyütt ebédre hivattatott; ott a' Vendégek között egy szegény de igen büszke *Márkéz* vagy Frantzia Gróf is vólt, a' ki nagy kissebbségének tartotta, hogy azon Mester-ber a' Nemesek közzé bé-véttetett vólna, és most-is az Uraságokkal társalkodnék: ez a' *Márkéz*, hogy az ujj Nemes-embert a' Vendégek előtt szóval vagdalhassa, azt kérdi tőlle, hogy „*Szabó* Uram nem tudnaé nekem egy köntöst tsinálni? — Miért ne, felele az ujj Nemes, mert én azt a' Mesterséget, a' mely által gazdag Nemes emberré lettem, most sem szégyenlem.“ A' minthogy szollitván a' legénnyét, óllót és mértéknek való papirofsat kére, és a' *Márkézről* mértéket veve, azután kérdé a' *Márkéz*től, hogy milyen színü vagy árrú, és hány ling matériából kivánná a' köntöst? A' *Márkéz* a' Vendégek előtt szavát vízfza-húzni szégyenlvén, nem tsak magáiól mértéket venni meg-engedte, hanem a' matériának akármely árron vásárolását a' Szabóra bizta, még pedig minden Vendégeknek hallattára. Egynéhány napok múlva a' köntös el-készült, a' mely éppen olyan köntös vólt mint a' Korona Hertzegnek Gála-köntöfse, sőt talám annál-is drágább; mert drága kövekkel ugy meg-vala rakva, hogy a' mellette el-küldött Kontóban a' köntösnek árra 30-ezer *livrára* vala írva. A' *Márkéz*nek Uradalma

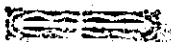
éppen ennyi Summára betsültetett, és midőn a' Szabó minden Vendégekkel meg-bizonyította volna, hogy néki a' matériának akármelly árron vásároltatására szabadság adatott volt; E' szerint a' Szabó a' Fő-törvény-szék előtt a' Márkéznek Uradalmát elnyerte. — Illyen az alkú nélkül való vásár! Helyesen mondja a' köz-példa-beszéd, hogy a' ki jól kötöz jól óldoz. —

London. — „Az Anglus Király másodszori nyavallyájából-is fel-gyógyúlt, és már a' Parlamentumi gyűléseket járja. Itt-is a' Kabinét tellyes titkos munkával; minthogy a' kovász innen költ, mely a' Tekintetes Europa Kis-afszony téisztáját annyira meg-savanyította, hogy ha *Márs* még-is tovább tá-lál késni a' Sütő-kementzébe való bé-füttéssel — ha *Czérés* tsak ugy köti a' búza-koszorút, mint az idén, tsak alig ha jövendőben aprókat nem harapunk a' kenyérbe.

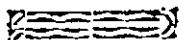
A' Pétersburgi Levélből tsak egy szó U'ságot sem írhatunk; még annak sem mehetünk végére meg-gyógyúlté a' Felséges Tsáfszárné. Innen tsak a' minden órán meg-érkező Kurir hoz hát valamit, de — Bezzeg jönnek a' Tudósítások Török-ország-ból; mert —

Konstántzinápolyból egy szova bé-vehető Tudósító azt írja Apr. 22-dikén, hogy koránt se gondoljuk, hogy az eddig volt Tengeri Fő-Vezérnek a' *Kapután Basának Seráskierre* való tétele büntetés,

vagy

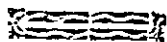
vagy mint egy hivatalának kifsebbítetté volna; mely vagy a' tavallyi rofzsz-maga viselésnek, vagy a' Nagy Vezérrel való izetlenségnek volna következtése, a' mint némelyek gondolkoznak vala; mert a' *Kaputány* Bafa tsak nem leg-meg-bizottabb embere a' Portának; ki a' fellyebb múlt Egyiptomi zenebonának egyedül való le-tsendesítője lévén, az egész Porta álhatatos bizodalommal vagon eránta. A' hát ennek egyedül való oka, hogy ezen sokat próbált vakmerő öreg vitézzel *Oszakov* Várát vétefsék vizfsza; kit, már ez előtt költ Levelünk-szerint; ezen Várnak vizfsza-vételére el-is küldettenek vala az ujj Tengeri Vezérrel edgyütt. Mig ezen nagy *Seráskier Befsarábiáig* érkezett vala, már 50-ezerből álló Táborá vala; most pedig Befsarábiában még 50-ezeret gyűjt magának, némely másunnon érkezett Tatárokat ide számlálván, és fel-tette magában, hogy 100-ezerből álló Táborral ostromolja *Oszakov* a' szárazon, a' Tengeri Hajós-fereg pedig a' Tengeren, és 50-ezer Népét inkább *Oszakov* alatt kivánnya el-temetni, hogysem Szent *Miklósnak* kezéből az *Oszakov* Vára — következésképpen a' fekete Tengernek-is költsát ki-ne tekerje. — *Bender* jó állapotban hagyatott, és a' Nagy-Vezérnek Táborából-is *Oszakov* alá Nép küldetett. *Brailla*, *Galdiz* és *Ismail* körül 80-ezer főből álló Török Tábor fekszik; az egész Porta minden erejét, még tsak a' szürke szakállú fídit-is *Mahumednek* ki-állította; nálunk-is a' Rékluta-szedés rendkívül való — még egyéb is tsak alig ha nem akar-na lenni — de valamint mindenek, ugy a' követ-

kezendő dolgok' folyása-is a' Mindenhatótól füg.—
A' gyamor parantsol leg-többet a' háborúban, az-
zal pedig most nem igen ditsckedhetnek a' Hábor-
gók, hogy ezzel igen fokáig békeféségnben lehetsenek;
azért minden órán vagy békeféségnnek, vagy véren-
gező tsatáknak kelletik lenni — leg-alább minden
előre látók így vélekednek.

Utólsó-jegyzések.

Béts. — „Midön ma Kedden ezt iram, a' *Jo-
sef-Várofsa* nevü uttza vagyon Bétsben a' Város-
házához tzitálva kemény büntetés alatt, még pedig
ugy, hogy 15 esztendős férstutól fogva 40 esztendő-
sig senki ki-ne maradjon, ki itten ma meg-ne jelen-
jék; tegnap egy más uttza vala lide-tzitálva, és
ezek közzül, mint a' júhak közzül a' nyirni való-
kat, ugy választyák-ki a' katonaságra alkalmaso-
kat. Valamint már edgyik Levelemben meg-ir-
tam vala, nem néznek arra, hogy háza van,
feleséges, gyermeke, ez vagy amaz melter-em-
ber, a' ki arra való víszik 40 esztendősig. Tegnap
ollyan Feleséges embereket-is öltöztetének-fel, kik-
nek 3 — 4 gyermeki vagynak. Ezeknek feleségeik
az uttzákon írnak rinak vala. Azt beszéllik, hogy
Bétsnek 14 nap alatt 12-ezer Réklutát kelletik ki-
állittani, és ha ugy foly a' dolog a' mint kezdő-
dött, talám még többet-is ád; mert tegnap tsak
egy uttzából egynéhány százat választának-ki; a-
zonban a' falukról 's más Városokból-is ugy taka-
radnak a' Rékluták Bétsbe, hogy akár merre veti
az

az ember a' szemit 3 — 400-at lát, hogy vezetik a' Kafzarmákba. — Bétsről meg-lehet azt jegyezni, hogy itt 20-ezer embert mindenkor ki-lehetne katonának ugy állítani, hogy ezekben a' Státusnak nem lenne annyi kára, mintha száz Szántó-vető munkás Paraszt legényeket vinne katonának; mert ezek minden-nap esznek — de a' Státus élelmére igen keveset dolgoznak. Tsupa valóságos nyilván köldülőt erős nyakas férfiakat ki-állithat Béts 3000-et. — Szük vala most az Ujságunk; de lefesz minden órán mit írjunk.

Marosvásárhelyről azt írják, hogy Pünkösöd másod napján egy 22 esztendőös betsületes M. Vásárhelyi ifjú Legényt azért, hogy a' tilalmosból egy virgantz tikkáját bé-akarták hajtani, 's magát meg nem adta, ugy meg-lötte egy *Karokai* ember, hogy azon hónapnak 12-dikén el-temetteték. Veres Zászlót vittek Koporsója mellett, és a' Koporsó-is ve-reffel vala bé-fel-ve.

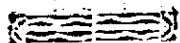
Vénus Kupidóval, Gaz-emberek egy szóval,

Hogy e' szegény szerezett, 's szeretet magát vetett
Agyon lövetett.

Ezen Tudósítás ugyan hozzánk bé-nem küldett; de minthogy ezen szándék igen hasznos és szükséges, hogy annál közönségesebb légyen a' Tudósítás, mi önként iktatjuk ide szóról szóra:

*Tudósítás a' Magyar-országgi majorkodó Haza-
fiakhoz,*

E' maffani tudós időben, mellyben az emberi elme minden Tudományokat, 's mesterségeket, mel-lyek

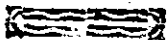

lyek az el-folyt századokban ismétetlenek válának; egy főtökéleteliségre fel-emelt vólt; és a' mellyben ezen Nemes Hazánk minden házi, 's mezei majorkodásnak, melly ezen az adakozó termézfettől bőven meg áldott Orfságnak leg-gazdagabb arany bányája, meg jobbításához kívánságát, 's igyekezetét leg-inkább látzatik mutatni; a' Pesti, 's Budai Ertekező háznak birtokosa egy hazabéli tudósok 'szövetségével fel-tette vólt magában ama maga közönséges jó, 's hasznos vóltából esméreres Bétsi Gazdaság Jegyzéseket a' Magyar Királyi Hely-tartó-széknek kegyes engedelmével Haza-nyelven ki-botsáttani:

Ezen fel-tett igyekezete pedig nem a' mi mezei Gazdáinknak a' föld-mivelésnek módjában új dolgokra való oktatására, avagy a' Gazdaságnak más Külső-tartományokban már régenten bé-vett jobbításának nállunk-is lejendő fel-állittására tzelőz — koránt sem, hanem hogy a' külső Nemzeteknek hasznos találmányaikkal, 's meg-jobbításaikkal a' mi föld-mivelőinknek, 's mezei Gazdáinknak, a' ditséretes követésre példát nyújtson 's világosságot.

A' házi 's mezei Gazdáinknak ezen munkáról lejendő bővebb Tudósítások végett; itt következendőképpen fel-jegyzettnek főbb tziikkellyei, mellyekre fel-osztattatik:

1.) Minden közönséges Ház-tartáshoz alkalmaztatandó új találmányok:

2.) Ujj találmányok a' mezők, és kertek hasznosabb mivélése módjában; és közönségesen a' mi a' mezei gazdaságot illeti.

3.) Házi-orvosságok közöltetése, és a' Munkák-orvoslásában szerentséfen tett ujj tapasztalások.

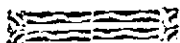
4.) Ujj találmányok közöltetése a' Mester-emberekkel.

5.) A' mindennapi jegyzésekből kiválogatott leg-hasznosabb útalittások a' Tudományokban.

6.) Az okofságra, és a' példákból vejendő előmenetelre vezető Tudományhoz rövid tóldalék.

Öt éltzendeje már, hogy ezen gazdaságos Jegyzések egy közönséges meg-elégedéssel Bétsben ki-adatattanak, és vagynak Auszriában egynéhány ezer ve-vői, bár hasonló előmenetelé lenne Magyar Hazánkban is. A' Fordító, és a' Ki-botsátó, hogy nem szomjúhozzák mellette nyereségjeket, annak ki-szabott tsekély ára tehát a' Nemes Hazafiaknak elő-gendő bizonyyságot ad.

Minden holnapban, 15dik Juliusban yévén kezdeteket, két Arkusok fognak meg jelenni egy ilyen negyed formában, a' mind e' jelentő, vagy tudósító Levél. A' Budai, 's Pesti Urak itten Peilen a' tudva lévő kérdekező háznál egész Éltzendőbeli folytásaért nem fognak többet előre fizetni 1. forint, és 30 krajtzárnál. Budán, és Pesten kívül pedig a' ve-vő Urak az egy egész Éltzendőbeli elő-fizetésnek fejében 5. forintokat fognak a' Pesti Tsászári, 's Királyi Posta-háznál fizetni, a' honnan is ezen fel-jegyzett

Magyar Gazdaságas Jegyzéseket szabad Póstián fogják minden ho'napokban el-kerülhetetlenül venni.

Kéri utóljára a' tudósító nagy tisztelettel mindén-gazdálkodó, majorkodó, 's Tiszt - viselő Urakat, hogy ezen hafznos igyekezetét, melyel tsupán ezen Nemes Magyar hazának jövendöbéli hafznát elől-mozdítani iparkodik, ezen tudósításának más többekkel is teendő közöltetésekkel segitreni ne-terheltefsenek.

Pesten. 8dik Juniusban 1789dik Esztendőben.

A' Pesti, és Budai Ertekező háznak birto-
kosa, 's Tárfai.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Tudósítás.

A' kik a' Táborazó-helyekről ezen háború al-
kalmatofságával bizonyos Tudósításokat küldenek
hozzánk; azok küldjék-bé Titulufsakat-is, és a' há-
ború után-is 3 esztendeig ingyen Ujságokat küldünk
az illyennek. Hozzánk küldött Levelüket pedig ne
féltsék, hogy senki meg-látsa. Az azt vizsgáló Ur
ki-húzza azt a' mi Levelünk-ből, a' mi nem oda va-
ló, másnak pedig nints hatalmában tudakozni ki
mit irt?